

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Šibenik

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

RAD NADZORNIH ODBORA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U VLASNIŠTVU JEDINICA
LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA PODRUČJU
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

Šibenik, lipanj 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET REVIZIJE	2
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	4
III.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	4
IV.	RAD NADZORNIH ODBORA	5
V.	NALAZ	13
VI.	OCJENA UČINKOVITOSTI RADA NADZORNIH ODBORA	21

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Šibenik

KLASA:041-01/16-10/13
URBROJ: 613-17-16-24

Šibenik, 17. lipnja 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
RADA NADZORNIH ODBORA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U VLASNIŠTVU
JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA PODRUČJU
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti rada nadzornih odbora trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Šibensko-kninske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. veljače do 17. lipnja 2016.

I. PREDMET REVIZIJE

Trgovačka društva su pravne osobe čije je osnivanje i ustroj uređeno Zakonom o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13 i 110/15). Mogu se osnovati za obavljanje gospodarske ili bilo koje druge djelatnosti. Organi upravljanja u trgovačkim društvima su skupština, nadzorni odbor i uprava. Odnosi između njih uređeni su odredbama spomenutog Zakona, statuta i društvenog ugovora, odnosno izjave o osnivanju. Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova društva, može pregledavati i ispitivati poslovne knjige, a pisano izvješće o obavljenom nadzoru podnosi skupštini društva.

Zbog specifične pozicije između skupštine i uprave te potrebe za povezivanjem s interesima drugih skupina nadzorni odbor je mehanizam korporativnog upravljanja, a u svom radu preuzima stratešku, kontrolnu i povezujuću ulogu. Strateška uloga nadzornog odbora očituje se u aktivnom sudjelovanju u izradi strategije društva, ocjeni ranije donesenih odluka te savjetodavnom ulogom i potporom upravi (prijedlozi za poboljšanja) u ostvarivanju zajedničke vizije. Nadzorni odbor nadzire poslovanje društva i rad uprave štiteći interese članova društva i drugih interesno-utjecajnih skupina. Između ostalog, kontrolira politiku nagrađivanja, nadzire moguće sukobe interesa, osigurava neovisnost financijskog izvještavanja i izbor revizora, nadzire objavljivanje podataka o poslovanju te vodi brigu o uspostavi prikladnog sustava kontrolnih mehanizama u društvu. Od nadzornog odbora se očekuje i da interese društva povezuje s interesima drugih interesno-utjecajnih skupina posebno zaposlenika, kreditora, kupaca, dobavljača i lokalne zajednice te da zastupa primjenu standarda koji utječu na povećanje društvenog standarda građana i načela zaštite okoline.

Predmet revizije učinkovitosti je rad nadzornih odbora trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Šibensko-kninske županije. Revizijom su obuhvaćena sljedeća društva: Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin. Za predmet revizije su izabrana društva koja pružaju usluge od javnog interesa, ostvaruju značajne prihode i raspolažu značajnom vrijednošću imovine. U ranije obavljenim financijskim revizijama kod pojedinih društava su utvrđene nepravilnosti vezane uz računovodstveno poslovanje i planiranje, ostvarivanje prihoda i provođenje postupaka javne nabave, što je dijelom rezultat neučinkovitog sustava unutarnjih kontrola. Također, revizijom učinkovitosti sprječavanja i otkrivanja prijevара kod trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Šibensko-kninske županije je ocijenjeno da društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin nisu poduzimala potrebne aktivnosti za sprječavanje i otkrivanje prijevара te da su potrebna značajna poboljšanja.

Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik je 1996. u sudski registar upisalo usklađenje s odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Osnivač i jedini član društva je Grad Šibenik. Temeljni kapital društva iznosi 7.966.500,00 kn. Po veličini je razvrstano u male poduzetnike. Društvo obavlja djelatnosti čišćenja i pranja javnih površina i prikupljanje i odvoz otpada. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čini gradonačelnik grada Šibenika odnosno osoba koju on odredi na temelju punomoći, a upravu direktorica Sanja Čatlak. Nadzorni odbor ima pet članova, od kojih je četiri člana imenovala skupština, a jedan je predstavnik zaposlenika. Predsjednik nadzornog odbora je Dario Kulušić. Koncem 2015. društvo je imalo 140 zaposlenika.

Društvo Bikarac d.o.o., Šibenik osnovano je na temelju Izjave o osnivanju iz prosinca 2013. Grad Šibenik je osnivač i jedini član društva. Temeljni kapital iznosi 46.086.200,00 kn. Po veličini je razvrstano u male poduzetnike. Djelatnost društva je obrada i uporaba otpada, sakupljanje i prijevoz otpada te gospodarenje otpadom. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu društva čini gradonačelnik grada Šibenika, a upravu direktor Robert Podrug. Nadzorni odbor ima pet članova od kojih je četiri imenovala skupština, a jedan je predstavnik zaposlenika. Predsjednik nadzornog odbora do 7. srpnja 2015. je bio Tihomir Paškov, a od 8. srpnja 2015. je Drago Matić. Koncem 2015. društvo je imalo 36 zaposlenika.

Društvo Čempresi d.o.o., Šibenik je upisano u sudski registar na temelju Odluke o ustrojstvu i usklađenju s odredbama Zakona o trgovačkim društvima iz rujna 1996. Osnivač i jedini član društva je Grad Šibenik. Temeljni kapital iznosi 11.556.377,00 kn. Po veličini je razvrstano u male poduzetnike. Djelatnost društva su izrada vijenaca, trgovina na malo vijencima i pogrebnom opremom, zemljani, betonski, zidarski, kamenoklesarski radovi u svezi izgradnje groblja, održavanje groblja i krematorija na području Grada Šibenika te obavljanje pogrebnih poslova. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu društva čini gradonačelnik grada Šibenika, a upravu direktor Damir Čapin. Nadzorni odbor ima pet članova od kojih je četiri imenovala skupština, a jedan je predstavnik zaposlenika. Predsjednik nadzornog odbora je Hrvoje Stančić. Koncem 2015. društvo je imalo 40 zaposlenika.

Društvo Komunalno poduzeće d.o.o, Knin je upisano u sudski registar na temelju Izjave o promjeni oblika organiziranja i usklađenju sa Zakonom o trgovačkim društvima iz svibnja 2000. Temeljni kapital iznosi 5.000.000,00 kn. Osnivač i jedini član društva je Grad Knin. Po veličini društvo je razvrstano u male poduzetnike. Djelatnost društva je opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda uključivo odvoz i likvidaciju fekalija iz septičkih jama, ispitivanje pitke vode, izvođenje priključaka na komunalne vodne građevine, umjeravanje vodomjera te proizvodnja energije za vlastite potrebe. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu društva čini zamjenik gradonačelnice grada Knina, a upravu direktorica Sanja Bebek. Nadzorni odbor ima tri člana, koje je imenovala skupština. Predsjednik nadzornog odbora je Hrvoje Ivanković. Koncem 2015. društvo je imalo 41 zaposlenika.

Društvo Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin je upisano u sudski registar na temelju Izjave o osnivanju iz travnja 2012. Temeljni kapital iznosi 1.408.000,00 kn. Osnivač i jedini član društva je Grad Knin. Po veličini društvo je razvrstano u male poduzetnike. Obavlja djelatnosti održavanja čistoće, sakupljanja i odlaganja otpada, javne rasvjete, usluga projektiranja i zaštite hortikulturnih površina, izvođenja hortikulturnih radova, upravljanja grobljem, prijevoza pokojnika, izrade vijenaca te kupnje i prodaje robe. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu društva čini zamjenik gradonačelnice grada Knina, a upravu direktor Miroslav Zorić. Nadzorni odbor ima tri člana, koje je imenovala skupština. Predsjednik nadzornog odbora je Ante Bojčić. Koncem 2015. društvo je imalo 45 zaposlenika.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili utvrditi:

- jesu li nadzorni odbori učinkovito nadzirali vođenje poslova trgovačkog društva
- jesu li uspostavljeni preduvjeti za uspješan rad nadzornih odbora
- jesu li nadzorni odbori ispunili svoju stratešku i savjetodavnu zadaću
- jesu li nadzorni odbori ispunili svoju kontrolnu zadaću.

Polazeći od ciljeva revizije definirani su kriteriji za ocjenu učinkovitosti rada nadzornih odbora. Pri tome je odabran pristup koji polazi od pitanja na koja se revizijom željelo odgovoriti. Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje: *Jesu li nadzorni odbori učinkovito nadzirali vođenje poslova trgovačkog društva?* Ono je, u skladu s ciljevima revizije, razrađeno na tri potpitanja i 28 detaljnijih pitanja. Također, kao kriterij za ocjenu učinkovitosti rada nadzornih odbora razmotreni su zahtjevi koji proizlaze iz Zakona o trgovačkim društvima.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: preduvjeti za uspješan rad nadzornih odbora, strateška i savjetodavna zadaća nadzornih odbora te kontrolna zadaća nadzornih odbora.

Revizijskim postupcima obuhvaćeno je poslovanje društava za 2015., a kod pojedinih postupaka i za 2014.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Pri odabiru revizijskog pristupa, kako bi se pribavili mjerodavni revizijski dokazi i odgovorilo na ciljeve revizije primijenjene su različite metode i postupci prikupljanja revizijskih dokaza.

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o nadzornom odboru svakog pojedinog društva. Pribavljene su informacije o broju članova nadzornih odbora, njihovom stupnju obrazovanja, mjerodavnim znanjima, vještinama i sposobnostima, redovitosti održavanja sastanaka i kriterijima za visinu nadoknade članovima nadzornih odbora. Ocijenjeni su postupci izbora i imenovanja članova nadzornog odbora. Uvidom u zapisnike sa sjednica nadzornog odbora ocijenjeno je u kojoj mjeri su nadzorni odbori ispunili svoju stratešku, kontrolnu, savjetodavnu i povezujuću zadaću. Obavljeni su razgovori s članovima uprave društava i predsjednicima nadzornih odbora. Ocjena učinkovitosti dana je za svako pojedino društvo.

IV. RAD NADZORNIH ODBORA

Preduvjeti za rad nadzornih odbora

Zadaće, ovlasti i odgovornost nadzornog odbora definirani su Zakonom o trgovačkim društvima. Član nadzornog odbora može biti fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna, ali se društvenim ugovorom odnosno izjavom o osnivanju mogu odrediti uvjeti (stručnost i druge kompetencije) koje osoba mora ispuniti da bi bila imenovana u nadzorni odbor. Prema općeprihvaćenim načelima upravljanja, članovi nadzornih odbora moraju imati odgovarajuće kvalifikacije, specifična znanja i vještine, moraju nepristrano prosuđivati o poslovima društva i donositi odluke u najboljem interesu društva i ostalih zainteresiranih strana. Iz tih razloga moraju biti neovisni, odnosno kod njih ne smije postojati sukob interesa. Prema odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa (Narodne novine 26/11, 12/12, 126/12, 48/13 - pročišćeni tekst i 57/15), članove nadzornih odbora u kojima jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave imaju udjele u vlasništvu skupštini društva predlaže njeno predstavničko tijelo.

Društva obuhvaćena revizijom nisu bila obvezna i nisu ustrojila unutarnju reviziju. Skreće se pozornost da je u srpnju 2015. stupio na snagu Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15) koji se, između ostalog, primjenjuje i na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odredbama članka 47. navedenog Zakona, propisana je obveza trgovačkih društava da uspostave unutarnju reviziju na jedan od načina (ustrojavanjem neovisne jedinice za unutarnju reviziju, imenovanjem unutarnjeg revizora, osnivanjem zajedničke jedinice za unutarnju reviziju ili sporazumom o obavljanju revizije s institucijom). Nadalje, propisana je obveza ministra financija da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog zakona pravilnikom propiše kriterije za uspostavu i međusobnu suradnju unutarnjih revizija te druga pitanja vezana uz organizacijsku i funkcionalnu neovisnost unutarnje revizije.

Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik je u pisanom obliku uredilo kriterije i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora koji se odnose na sastav članova nadzornog odbora. Izjavom o osnivanju i poslovnikom o radu nadzornog odbora utvrđen je sastav nadzornog odbora i način izbora predsjednika i članova nadzornog odbora. Članovi nadzornog odbora imaju primjerenu neovisnost. Kriteriji i pravila imenovanja članova uprave društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik uređeni su Izjavom o osnivanju, kojom je utvrđeno da skupština društva na temelju javnog natječaja i na prijedlog nadzornog odbora imenuje upravu odnosno direktora društva na vrijeme od četiri godine. Skupština društva izabrala je direktoricu na temelju javnog natječaja i na prijedlog nadzornog odbora. Poslovnikom o radu nadzornog odbora uređeni su način i rokovi dostavljanja poziva i pisanog materijala za odlučivanje o pojedinim točkama dnevnog reda na sjednicama nadzornog odbora. U pisanom obliku nisu definirane zadaće, ovlasti i odgovornosti članova nadzornog odbora te nisu uređeni kriteriji za imenovanje članova nadzornog odbora koji se odnose na kvalifikacije i neovisnost. Pojedini članovi nadzornog nemaju odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. U pisanom obliku nisu uređena pravila za upravljanje sukobom interesa. Društvo je u 2014. poslovalo s dobiti. Tijekom 2015. održano je šest sjednica nadzornog odbora, od kojih dvije telefonskim putem (donošenje odluka o donacijama). Nagrada za rad članovima nadzornog odbora utvrđena je zaključkom skupštine iz lipnja 2003. u neto iznosu 1.276,00 kn mjesečno. Nakon obračuna poreza i doprinosa bruto mjesečna naknada po članu nadzornog odbora tijekom 2015. iznosila je 2.530,00 kn.

Ukupno isplaćene bruto naknade članovima nadzornog odbora za 12 mjeseci u 2015. iznosile su 151.800,00 kn, a da je utvrđena nagrada određena i isplaćivana po održanim sjednicama, ukupne bruto nagrade članovima nadzornog odbora iznosile bi 50.600,00 kn odnosno bile bi manje za 101.200,00 kn. S obzirom da se nagrada članovima nadzornog odbora isplaćuje mjesečno, a ne po održanoj sjednici, značajno su više terećeni rashodi.

Društvo Bikarac d.o.o., Šibenik je Izjavom o osnivanju društva i poslovníkom o radu nadzornog odbora definiralo zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora te utvrdilo sastav, način izbora predsjednika i članova nadzornog odbora. Poslovníkom o radu nadzornog odbora uređen je način i rokovi dostavljanja poziva i pisanog materijala za odlučivanje o pojedinim točkama dnevnog reda na sjednicama nadzornog odbora. Članovi nadzornog odbora imaju primjerenu neovisnost s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Kriteriji i pravila imenovanja članova uprave društva uređeni su Izjavom o osnivanju, kojom je utvrđeno da nadzorni odbor provodi javni natječaj te daje prijedlog skupštini za imenovanje direktora čiji mandat traje četiri godine. Skupština društva izabrala je direktora na temelju javnog natječaja i na prijedlog nadzornog odbora. U pisanom obliku nisu uređeni kriteriji za imenovanje članova nadzornog odbora koji se odnose na kvalifikacije i neovisnost. Pojedini članovi nadzornog odbora nemaju stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. U pisanom obliku nisu uređena pravila za upravljanje sukobom interesa. Nagrada za rad članovima nadzornog odbora utvrđena je zaključkom skupštine društva iz svibnja 2014. u neto iznosu 1.276,00 kn mjesečno. Tijekom 2015. održane su četiri sjednice nadzornog odbora. Društvo je u 2014. poslovalo s dobiti. Ukupno isplaćene mjesečne bruto naknade članovima nadzornog odbora za 2015. iznosile su 151.079,00 kn, a da je utvrđena nagrada isplaćivana po održanim sjednicama, ukupne bruto nagrade članovima nadzornog odbora iznosile bi 50.308,00 kn odnosno bile bi manje za 100.771,00 kn. S obzirom da se nagrada za rad članovima nadzornog odbora isplaćuje mjesečno, a ne po održanoj sjednici, značajno su više terećeni rashodi.

Društvo Čempresi d.o.o., Šibenik je u pisanom obliku uredilo kriterije i pravila imenovanja članova uprave Izjavom o osnivanju, kojom je utvrđeno da nadzorni odbor provodi javni natječaj te daje prijedlog skupštini za imenovanje direktora čiji mandat traje četiri godine. Skupština društva izabrala je direktora na temelju javnog natječaja i na prijedlog nadzornog odbora. Izjavom o osnivanju utvrđen je sastav nadzornog odbora. Članovi nadzornog odbora imaju primjerenu neovisnost s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. U pisanom obliku nisu definirane zadaće, ovlasti i odgovornosti članova nadzornog odbora te nisu utvrđeni kriteriji za imenovanje članova nadzornog odbora koji se odnose na kvalifikacije i neovisnost. Pojedini članovi nadzornog odbora nemaju stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. U pisanom obliku nisu uređena pravila za upravljanje sukobom interesa te obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru. Naknada za rad članovima nadzornog odbora utvrđena je zaključkom skupštine društva iz lipnja 2003. u neto iznosu 1.276,00 kn mjesečno. Tijekom 2015. održane su četiri sjednice nadzornog odbora. Društvo je u 2014. poslovalo s dobiti. Nakon obračuna poreza i doprinosa bruto mjesečna naknada po članu nadzornog odbora iznosila je 2.530,00 kn. Ukupno isplaćene mjesečne bruto naknade članovima nadzornog odbora za 2015. iznosile su 151.800,00 kn, a da je utvrđena nagrada isplaćivana po održanim sjednicama, ukupne bruto nagrade članovima nadzornog odbora iznosile bi 50.600,00 kn odnosno bile bi manje za 101.200,00 kn. S obzirom da se nagrada za rad članovima nadzornog odbora isplaćuje mjesečno, a ne po održanoj sjednici, značajno su više terećeni rashodi.

Društvo Komunalno poduzeće d.o.o., Knin je Izjavom o osnivanju definiralo zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora. Kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora koji se odnose na sastav i neovisnost članova nadzornog odbora uređeni su u pisanom obliku Izjavom o osnivanju. Članovi nadzornog odbora imaju primjerenu neovisnost i odgovarajuće stručne kvalifikacije s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Kriteriji i pravila imenovanja članova uprave uređena su u pisanom obliku na temelju Izjave o osnivanju. Uprava društva se sastoji od jednog člana - direktora kojeg imenuje skupština društva, s tim da ga može imenovati ponovo. Mandat direktora traje četiri godine. Uvjete za imenovanje direktora propisuje skupština svojom odlukom. Kriteriji i pravila koji se odnose na kvalifikacije za imenovanje članova nadzornog odbora nisu uređeni u pisanom obliku. Nadzorni odbor ima tri člana koje je imenovala skupština društva, a predstavnik zaposlenika nije imenovan. Prema odredbi članka 163. Zakona o radu (Narodne novine 149/09, 61/11, 82/12 i 73/13) koji je važio do 6. kolovoza 2014. i članka 164. Zakona o radu (Narodne novine 93/14) koji je stupio na snagu 7. kolovoza 2014. u trgovačkom društvu, u kojem se u skladu s posebnim propisom utemeljuje organ koji nadzire vođenje poslova (nadzorni odbor), jedan član tog organa mora biti predstavnik zaposlenika. Pojedini članovi nadzornog odbora nemaju odgovarajuće iskustvo s obzirom na djelatnost s kojom se društvo bavi. Pravila za upravljanje sukobom interesa članova nadzornog odbora nisu uređena u pisanom obliku. Članovi nadzornog odbora potpisali su izjavu o postojanju/nepostojanju sukoba interesa u smislu članka 13. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14), koji uređuje sprječavanje sukoba interesa pri sklapanju ugovora o javnoj nabavi. Skupština društva je u lipnju 2010. nakon provedenog javnog natječaja imenovala direktoricu na četiri godine. Na temelju Izjave o osnivanju, skupština društva je u srpnju 2014. donijela odluku, kojom je ponovno imenovala direktoricu na četiri godine, bez provođenja javnog natječaja. Obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru nisu uređene u pisanom obliku. Članovi nadzornog odbora ne primaju nagradu za rad. Izjavom o osnivanju je utvrđeno da članovima nadzornog odbora za njihov rad pripada nagrada u visini koju će odrediti skupština društva. Odlukom skupštine društva iz ožujka 2012. članovima nadzornog odbora je ukinuta nagrada za rad (350,00 kn mjesečno) zbog financijskog stanja društva. Tijekom 2015. održane su četiri sjednice nadzornog odbora. Društvo je u 2014. poslovalo s dobiti.

Društvo Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin je definiralo zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora Izjavom o osnivanju. Kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora koji se odnose na sastav i neovisnost nadzornog odbora uređeni su u pisanom obliku. Članovi nadzornog odbora imaju primjerenu neovisnost i odgovarajuće stručne kvalifikacije s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Kriteriji i pravila imenovanja članova uprave uređeni su u pisanom obliku na temelju Izjave o osnivanju. Uprava društva se sastoji od jednog člana - direktora kojeg imenuje skupština društva, s tim da ga može imenovati ponovo. Mandat direktora traje četiri godine. Uvjete za imenovanje direktora propisuje skupština svojom odlukom. Kriteriji i pravila koji se odnose na kvalifikacije za imenovanje članova nadzornog odbora nisu uređeni u pisanom obliku. Nadzorni odbor ima tri člana koje je imenovala skupština društva, a predstavnik zaposlenika nije imenovan. Prema odredbi članka 163. Zakona o radu (Narodne novine 149/09, 61/11, 82/12 i 73/13), koji je važio do 6. kolovoza 2014. i članka 164. Zakona o radu (Narodne novine 93/14), koji je stupio na snagu 7. kolovoza 2014. u trgovačkom društvu, u kojem se u skladu s posebnim propisom utemeljuje organ koji nadzire vođenje poslova (nadzorni odbor), jedan član tog organa mora biti predstavnik zaposlenika. Članovi nadzornog odbora nemaju odgovarajuće iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Pravila za upravljanje sukobom interesa članova nadzornog odbora nisu uređena u pisanom obliku.

Članovi nadzornog odbora su potpisali izjavu o postojanju/nepostojanju sukoba interesa u smislu članka 13. Zakona o javnoj nabavi, koji uređuje sprječavanje sukoba interesa pri sklapanju ugovora o javnoj nabavi. Nadzorni odbor ne sudjeluje u izboru osobe koja će voditi poslove društva, nego je direktora imenovala skupština u skladu s Izjavom o osnivanju, bez provođenja javnog natječaja. Obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru nisu uređene u pisanom obliku. Članovi nadzornog odbora nisu primali nagradu za rad jer je Izjavom o osnivanju društva utvrđeno da članovima nadzornog odbora ne pripada nagrada za njihov rad. Tijekom 2015. su održane dvije sjednice nadzornog odbora. Društvo je u 2014. poslovalo s dobiti.

Strateška i savjetodavna zadaća nadzornih odbora

Strateška zadaća nadzornih odbora se provodi potvrđivanjem predloženih strateških odluka, ocjenom prijašnjih strateških odluka, te savjetodavnom ulogom i potporom upravi u ostvarivanju zajedničke vizije. Aktivno sudjelovanje nadzornog odbora u formulaciji i implementaciji strategije poduzeća može pozitivno utjecati na poslovne rezultate. Potvrđivanje strateških odluka uprave znači i pravo njihova zaustavljanja ukoliko nisu usmjerene u skladu s najboljim interesima društva i zacrtanim strateškim ciljevima.

Od pet društava obuhvaćenih revizijom, društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik je donijelo strateški plan. Skreće se pozornost na odredbu članka 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, kojom je propisano da je odgovorna osoba institucije odgovorna za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola unutar institucije, na način da osigura, između ostalog, izradu i provedbu strateških i drugih planova, kao i programa za ostvarivanje poslovnih ciljeva institucije te usklađenost strateških i drugih planova te programa s proračunom, odnosno financijskim planom institucije.

Nadzorni odbor društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik je bio uključen u procese strateškog planiranja i ocjenjivao je ranije donesene strateške odluke. U veljači 2016. donesena je odluka nadzornog odbora o usvajanju strateškog plana društva za razdoblje od 2016. do 2018. Nadzorni odbor je aktivno sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova, raspravljao i odobravao najvažnije strateške odluke koje je predložila uprava te ocjenjivao i pratio provedbu godišnjih planova i programa rada. Uspostavljena je stalna komunikacija s upravom trgovačkog društva kako bi joj nadzorni odbor pomogao savjetom. Uprava društva izvješćivala je nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućih vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. Nadzorni odbor je davao savjete i preporuke upravi društva te raspravljao o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Tijekom 2015. na sjednicama nadzornog odbora razmatrana su važna pitanja za poslovanje društva, godišnji planovi poslovanja, godišnji financijski izvještaji i poslovanje tijekom godine, godišnja izvješća o radu, akti društva i druga pitanja vezana za tekuće poslovanje o čemu su donesene suglasnosti i odluke.

Nadzorni odbor društva Bikarac d.o.o., Šibenik je aktivno sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova. Na sjednicama se raspravljalo o provođenju druge faze projekta cjelovitog i održivog sustava gospodarenja otpadom na području Šibensko-kninske županije. Nadzorni odbor je raspravljao i odobravao najvažnije strateške odluke koje je predložila uprava. Ocjenjivao je i pratio provedbu godišnjih planova i programa rada.

Uspostavljena je stalna komunikacija s upravom trgovačkog društva (radom na sjednicama te usmenom komunikacijom) kako bi joj nadzorni odbor pomogao savjetom. Uprava je izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. Nadzorni odbor je davao savjete i preporuke upravi društva. Raspravljao je o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Na sjednicama nadzornog odbora raspravljano je o izvješću o poslovanju za 2014., godišnjim financijskim izvještajima za 2014., gospodarskom planu za 2015., provođenju programa uspostave cjelovitog i održivog sustava gospodarenja otpadom (druga faza) te o drugim poslovnim planovima i odlukama. Donosio je odluke (suglasnosti) o zaključivanju bitnih ugovora te izdavanju instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica). Društvo nema strateški plan. Nadzorni odbor je uključen u proces planiranja kroz donošenje gospodarskog plana za 2015. i plana nabave za 2015. Ranije donesene strateške odluke nije ocjenjivao.

Nadzorni odbor društva Čempresi d.o.o., Šibenik je aktivno sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova. Raspravljao je i odobravao najvažnije strateške odluke koje je predložila uprava. Ocjenjivao je i pratio provedbu godišnjih planova i programa rada. Uspostavljena je stalna komunikacija (radom na sjednicama te usmenom komunikacijom) s upravom trgovačkog društva kako bi joj nadzorni odbor pomogao savjetom. Uprava je izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. Nadzorni odbor je davao savjete i preporuke upravi društva, raspravljao o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Na sjednicama nadzornog odbora društva raspravljano je o donošenju zakona o pogrebničkoj djelatnosti, izvješću o poslovanju za 2014., godišnjem popisu imovine društva za 2014., obavljenoj reviziji učinkovitosti, suglasnosti za odobrenje financijskih transakcija iznad određenih iznosa, izvješću o tekućem poslovanju društva, planu nabave za 2016., te drugim poslovnim odlukama i planovima. Nadzorni odbor nije uključen u proces strateškog planiranja. Strateški plan nije donesen. Bio je uključen u planiranje kroz donošenje godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture osnivača s projekcijama za naredne dvije godine. Ranije donesene strateške odluke nije ocjenjivao.

Na sjednicama nadzornog odbora društva Komunalno poduzeće d.o.o., Knin raspravljalo se o godišnjim planovima poslovanja, godišnjim financijskim izvještajima, izvještajima o poslovanju te godišnjim izvješćima o radu. Nadzorni odbor je ocjenjivao ranije donesene strateške odluke. Aktivno je sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova, raspravljao i odobravao najvažnije strateške odluke uprave te ocjenjivao i pratio provedbu godišnjih planova i programa rada. Također, je uspostavio stalnu komunikaciju s upravom društva (radom na sjednicama te usmenom komunikacijom). Uprava je izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Nije bio uključen u procese strateškog planiranja i nije davao savjete i preporuke upravi društva. Strateški plan društva nije donesen.

Na sjednicama nadzornog odbora društva Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin raspravljalo se o godišnjim planovima poslovanja, godišnjim financijskim izvještajima, izvještajima o poslovanju te godišnjim izvješćima o radu. Nadzorni odbor je raspravljao i odobravao najvažnije strateške odluke uprave te ocjenjivao i pratio provedbu godišnjih planova i programa rada. Također, je uspostavio stalnu komunikaciju s upravom društva (radom na sjednicama te usmenom komunikacijom).

Uprava je izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Nije bio uključen u procese strateškog planiranja, te nije ocjenjivao ranije donesene strateške odluke, jer strateški plan društva nije donesen. Također, nije sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova te nije davao savjete i preporuke upravi društva.

Kontrolna zadaća nadzornog odbora

Kontrolnu ulogu nadzornog odbora čini, uz izbor članova uprave, nadzor i praćenje postignuća i rada uprave. Nadzorni odbor kontrolira politiku nagrađivanja članova uprave i glavnih menadžera, osigurava transparentnost izbora članova uprave, nadzire potencijalne sukobe interesa u poslovanju i donosi mjere potrebne za sprječavanje zlouporabe imovine, osigurava neovisnost revizora, nadzire proces objavljivanja informacija o poslovanju te vodi brigu o uspostavi prikladnog sustava kontrolnih mehanizama. Podnosi skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru. Uprava društva je dužna nadzornom odboru podnijeti izvješće o rentabilnosti društva i o upotrebi kapitala na sjednici nadzornog odbora na kojoj se raspravlja o godišnjim financijskim izvješćima, a izvješće o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva podnijeti pravodobno kako bi nadzorni odbor mogao o njima zauzeti stav. Nadzorni odbor može pregledavati i ispitivati poslovne knjige i dokumentaciju društva, blagajnu, vrijednosne papire i drugo. Nadzorni odbor daje nalog revizoru za ispitivanje godišnjih financijskih izvješća društva. Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik je obveznik revizije godišnjih financijskih izvještaja prema odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 78/15 i 134/15) i Zakona o reviziji (Narodne novine 146/05, 139/08 i 144/12), a društvo Komunalno poduzeće d.o.o., Knin prema odredbama Zakona o vodama (Narodne novine 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14).

Uprava društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik izvješćivala je nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja društva, a napose rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala. Izvješćivala je nadzorni odbor o tijeku poslova, napose prihoda i stanja društva te o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva. Na sjednicama nadzornog odbora raspravljano je o ostvarenim godišnjim приходima i rashodima, приходima i rashodima tijekom godine te poslovnom rezultatu i stanju društva. Posebno su analizirani značajni troškovi društva (troškovi odlaganja otpada, troškovi otpada s nelegalnih odlagališta koji nije komunalni otpad, čišćenje i pranje javno-prometnih površina te nabava komunalne opreme). Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja društva, davao prethodnu suglasnost na poslovne odluke uprave kada je to bilo propisano zakonom ili određeno općim aktima, izjavom o osnivanju ili društvenim ugovorom (odluke za dodjelu donacija, suglasnosti za upotrebu dobiti i drugo). Nije podnosio skupštini pisana izvješća o obavljenom nadzoru te nije pregledavao i ispitivao poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva. U cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine, nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti. Na sjednicama nadzornog odbora tijekom 2015. nije raspravljano o primjerenosti visine primitaka uprave (plaće, sudjelovanje u dobiti, naknade troškova, plaćanje premija osiguranja, provizija i drugih primitaka). Visina primitaka direktorice je utvrđena na temelju ugovora koji je s njom zaključila skupština. Za izbor neovisnog vanjskog revizora nije proveden javni natječaj, a nadzorni odbor nije predložio skupštini izbor neovisnog vanjskog revizora. Neovisnog vanjskog revizora izabrala je skupština društva na prijedlog uprave, bez prikupljanja ponuda.

Uprava društva Bikarac d.o.o., Šibenik je izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja društva, a napose rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala. Izvješćivala je nadzorni odbor o tijeku poslova, napose prihoda i stanja društva te o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva. Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja društva, davao prethodnu suglasnost na poslovne odluke uprave kada je to bilo propisano zakonom ili određeno općim aktima, izjavom o osnivanju ili društvenim ugovorom. Nije podnosio skupštini društva pisana izvješća o obavljenom nadzoru vođenja poslova društva. Nadzorni odbor nije pregledavao i ispitivao poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva. Nadalje, nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. Također, nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka uprave (plaće, sudjelovanje u dobiti, naknade troškova, plaćanje premija osiguranja, provizija i drugih primitaka). Društvo je zbog povećanja temeljnog kapitala izabralo neovisnog vanjskog revizora na temelju odluke uprave društva i tri prikupljene ponude, bez provedbe javnog natječaja.

Uprava društva Čempresi d.o.o., Šibenik je izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja društva, a napose rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala. Također, izvješćivala je nadzorni odbor o tijeku poslova, napose prihoda i stanja društva te o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva. Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja društva. Davao je prethodnu suglasnost na poslovne odluke uprave kada je to bilo propisano zakonom ili određeno općim aktima, izjavom o osnivanju ili društvenim ugovorom. Nije podnosio skupštini društva pisana izvješća o obavljenom nadzoru vođenja poslova društva te nije pregledavao i ispitivao poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva. Također, nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. Nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka uprave (plaće, sudjelovanje u dobiti, naknade troškova, plaćanje premija osiguranja, provizija i drugih primitaka). Društvo nije obveznik revizije godišnjih financijskih izvještaja te neovisni vanjski revizor nije obavljao reviziju.

Uprava društva Komunalno poduzeće d.o.o., Knin je izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja društva, a napose rentabilnosti vlastitog kapitala, tijekom poslova napose prihoda i stanja društva te o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost društva (izgradnja pročistača, rekonstrukcija sustava za vodoopskrbu, odvodnju oborinskih i fekalnih voda, koncesija za pražnjenje septičkih jama i drugi poslovi). Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja društva i podnosio skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru poslovanja društva. Nadzorni odbor je davao prethodnu suglasnost na odluke direktorice za pravne poslove u vrijednosti iznad 1.000.000,00 kn u skladu s Izjavom o osnivanju društva. Nadzorni odbor nije pregledavao i ispitivao poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva. Također, nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. Nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka uprave i nije s direktoricom zaključio ugovor o radu. Prema Izjavi o osnivanju, nadzorni odbor s direktorom zaključuje ugovor o radu, kojim se reguliraju prava i obveze između društva i direktora. Plaća je obračunavana i isplaćivana u skladu s općim aktom društva te je primjerena, s obzirom na složenost poslova koje uprava obavlja i stanje društva u cjelini. Neovisnog vanjskog revizora izabrala je skupština društva, bez provođenja javnog natječaja i prikupljanja ponuda. Izabran je na prijedlog uprave, prema usmenom obrazloženju direktorice.

Uprava društva Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin je izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja društva, a napose rentabilnosti vlastitog kapitala, tijeku poslova napose prihoda i stanja društva i o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost društva (promjena postojećeg način prikupljanja, obračuna i naplate komunalnog otpada, nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada i specijalnog vozila za odvoz otpada). Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja društva. Podnio je skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru poslovanja društva. U skladu s Izjavom o osnivanju, nadzorni odbor je davao prethodnu suglasnost na odluke direktora za pravne radnje u vrijednosti iznad 1.000.000,00 kn. Nije pregledavao i ispitivao poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva. Također, nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. Nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka uprave i nije s direktorom zaključio ugovor o radu. Izjavom o osnivanju je utvrđeno da nadzorni odbor zaključuje s direktorom ugovor o radu kojim se reguliraju prava i obveze između društva i direktora. Plaća je obračunavana i isplaćivana u skladu s općim aktom društva te je primjerena, s obzirom na složenost poslova koje uprava obavlja i stanje društva u cjelini. Društvo nije obveznik revizije godišnjih financijskih izvještaja te neovisni vanjski revizor nije obavljao reviziju.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: preduvjeti za rad nadzornih odbora, strateška i savjetodavna zadaća nadzornih odbora i njihova kontrolna zadaća.

Obavljenom revizijom utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na preduvjete za rad nadzornih odbora, stratešku i savjetodavnu zadaću nadzornih odbora te njihovu kontrolnu zadaću.

1. Preduvjeti za rad nadzornih odbora

1.1. Zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornih odbora u pisanom obliku definirane su u društvima Bikarac d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin, dok u društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik nisu. Sastav (broj članova) nadzornih odbora uređeni su u pisanom obliku u svim društvima. U pisanom obliku nisu uređeni kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornih odbora u svim društvima s obzirom na kvalifikacije, a u društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik i s obzirom na neovisnost. Pojedini članovi nadzornih odbora svih društava nemaju iskustvo s obzirom na djelatnosti kojima se društva bave, a pojedini članovi društava Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik i Bikarac d.o.o., Šibenik nemaju odgovarajuće stručne kvalifikacije. U društvima Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin, koja imaju više od 20 zaposlenika, u nadzornim odborima zaposlenici nemaju svog predstavnika. Prema odredbi članka 163. Zakona o radu (Narodne novine 149/09, 61/11, 82/12 i 73/13) koji je važio do 6. kolovoza 2014. i članka 164. Zakona o radu (Narodne novine 93/14) koji je stupio na snagu 7. kolovoza 2014. u trgovačkom društvu, u kojem se u skladu s posebnim propisom utemeljuje organ koji nadzire vođenje poslova (nadzorni odbor), jedan član tog organa mora biti predstavnik zaposlenika. Pravila za upravljanje sukobom interesa nisu uređena u pisanom obliku u svim društvima. U društvima Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin skupštine društava su imenovale osobe koje vode poslove trgovačkih društava bez provođenja javnih natječaja. Nadalje, u društvima Čempresi d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin nisu u pisanom obliku uređene obveze uprava prema nadzornim odborima o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprave prosljeđuju nadzornim odborima. U društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik je isplaćivana nagrada članovima nadzornih odbora utvrđena odlukama skupština u neto iznosu 1.276,00 kn mjesečno. Tijekom 2015. u društvu Gradska čistoća d.o.o., Šibenik održane su četiri sjednice nadzornog odbora i dvije sjednice telefonskim putem (donošenje odluka o donacijama). U društvima Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik tijekom 2015. održane su četiri sjednice nadzornih odbora. Isplaćene bruto naknade članovima nadzornih odbora u društvima (Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik) za 12 mjeseci u 2015. iznosile su 151.800,00 kn za svako društvo, a da je utvrđena nagrada isplaćivana po održanim sjednicama (četiri sjednice), ukupne bruto nagrade članovima nadzornih odbora iznosile bi 50.600,00 kn odnosno bile bi manje za 101.200,00 kn za svako društvo. U društvu Bikarac d.o.o., Šibenik ukupno isplaćene mjesečne bruto naknade članovima nadzornog odbora za 2015. iznosile su 151.079,00 kn, a da je utvrđena nagrada isplaćivana po održanim sjednicama (četiri sjednice), ukupne bruto naknade članovima nadzornog odbora iznosile bi 50.308,00 kn odnosno bile bi manje za 100.771,00 kn.

S obzirom da se nagrada članovima nadzornih odbora isplaćuje mjesečno, a ne po održanoj sjednici, značajno su više terećeni rashodi. Društva obuhvaćena revizijom nisu bila obvezna i nisu ustrojila unutarnje revizije. Skreće se pozornost da je u srpnju 2015. stupio na snagu Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, koji se, između ostalog, primjenjuje i na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odredbama članka 47. navedenog zakona propisana je obveza trgovačkih društava da uspostave unutarnju reviziju na jedan od načina (ustrojavanjem neovisne jedinice za unutarnju reviziju, imenovanjem unutarnjeg revizora, osnivanjem zajedničke jedinice za unutarnju reviziju ili sporazumom o obavljanju revizije s institucijom). Nadalje, propisana je obveza ministra financija da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog zakona pravilnikom propiše kriterije za uspostavu i međusobnu suradnju unutarnjih revizija te druga pitanja vezana uz organizacijsku i funkcionalnu neovisnost unutarnje revizije.

Državni ured za reviziju predlaže u pisanom obliku definirati zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornih odbora (društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik), u pisanom obliku urediti kriterije i pravila za imenovanje članova nadzornih odbora s obzirom na kvalifikacije i neovisnost (društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik) te kriterije i pravila za imenovanje članova nadzornih odbora s obzirom na kvalifikacije (društva Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin) i imenovati predstavnike zaposlenika u nadzornim odborima (društva Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin). Nadalje, predlaže u pisanom obliku urediti pravila za upravljanje sukobom interesa (sva društva). Predlaže izabrati osobe koje će voditi poslove trgovačkih društava putem javnih natječaja (društva Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin). Predlaže u pisanom obliku urediti obveze uprava prema nadzornim odborima o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprave prosljeđuju nadzornim odborima (društva Čempresi d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin). Predlaže nagrade za rad članova nadzornih odbora isplaćivati po održanim sjednicama (društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik). Predlaže uspostaviti unutarnje revizije na jedan od načina prema propisima koji uređuju sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru (sva društva).

- 1.2. *Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik u očitovanju navodi da će predložiti skupštini društva dopunu Izjave o osnivanju trgovačkog društva na način da se detaljno definiraju zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora te da će izraditi i dostaviti navedenu dopunu na slijedeću sjednicu skupštine društva. Nadalje, navodi da se članovi nadzornog odbora razrješuju i imenuju odlukom skupštine društva te da o preporuci Državnog ureda za reviziju može samo izvijestiti skupštinu društva. Također, navodi da se navedeno odnosi i na nagrade za rad članova nadzornog odbora, budući da odluku o visini i načinu isplate naknade članovima nadzornog odbora donosi skupština društva. Nadalje, izjavljuje da će razmotriti uspostavu unutarnje revizije u skladu sa zakonskom regulativom.*

Društvo Bikarac d.o.o., Šibenik u očitovanju navodi da prihvaća nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti rada nadzornih odbora.

Nadalje, navodi da će uprava preporuku revizije da se transparentno odrede kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora, a osobito da njihove stručne kvalifikacije budu u skladu s djelatnostima društva, proslijediti skupštini društva s obzirom na dosadašnji način predlaganja članova nadzornog odbora od strane skupštine društva. Također, navodi da se obvezuje izraditi pravilnik za upravljanje sukobom interesa za članove nadzornog odbora te da će preporuku koja se odnosi na nagrade za rad članovima nadzornog odbora proslijediti skupštini društva koja ima ovlasti za donošenje istih.

Društvo Čempresi d.o.o., Šibenik u očitovanju navodi da osnivač društva (Grad Šibenik) preko skupštine društva, odnosno gradonačelnika, donosi odgovarajuće odluke na koje je ovlašten zakonom i Izjavom o osnivanju trgovačkog društva te osigurava odgovarajuće uvjete za poslovanje društva, koje postupa po proslijeđenim odlukama. Nadalje, navodi da skupština društva imenuje i opoziva članove nadzornog odbora te je utvrdila i nagradu za rad članova nadzornog odbora zaključkom iz 2003. Također, navodi da će pristupiti izradi poslovnika nadzornog odbora kojim bi se definirale zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora i obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata. Izjavljuje da će na sljedećoj sjednici informirati nadzorni odbor o dostavljenom izvješću o obavljenoj reviziji, te o istom obavijestiti skupštinu društva s prijedlogom da postupi po preporuci Državnog ureda za reviziju.

Društvo Komunalno poduzeće d.o.o., Knin u vezi preporuke da se uredi kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornih odbora s obzirom na kvalifikacije, u očitovanju navodi da temeljem članka 16. stavka 2. alineje 7. Izjave o osnivanju, skupština odlučuje o izboru i opozivu članova nadzornog odbora te da će skupštini predložiti donošenje odluke u skladu s preporukom. Također, navodi da će skupštini predložiti donošenje odluke u skladu s preporukom u vezi imenovanja predstavnika zaposlenika u nadzornom odboru, što je propisano Zakonom o radu te ističe da nije bilo namjere postupiti na takav način, već se radilo o primjeni odredbi iz Zakona o trgovačkim društvima i Izjave o osnivanju društva. Nadalje, navodi da će skupštini predložiti donošenje odluke u skladu s preporukom za upravljanje sukobom interesa te izjavljuje da primjenjuje odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa i pazi na izbjegavanje okolnosti koje predstavljaju ili mogu dovesti do sukoba interesa, a čije postojanje može štetiti interesima društva uz posebnu pažnju na rizike koje nose situacije potencijalnog, prepoznatog i stvarnog sukoba interesa. U očitovanju nadalje navodi da će skupštini predložiti donošenje odluke u skladu s preporukom za izbore osoba koje će voditi poslove društva. Izjavljuje da člana uprave - direktora imenuje skupština društva, s mogućnošću ponovnog imenovanja s tim da uvjete propisuje skupština svojom odlukom, da je iz odluke skupštine o uvjetima za imenovanje člana uprave - direktora i natječaja razvidno kako je direktor imenovan nakon provedenog javnog natječaja te da je nakon isteka mandata od četiri godine, skupština društva donijela odluku o njegovu ponovnom imenovanju. Također, navodi da će nadzorni odbor na sljedećoj sjednici u pisanom obliku urediti obvezu uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinu dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru te izjavljuje da su se za sjednice nadzornog odbora dostavljale informacije i dokumenti neposrednim uručenjem, putem e-maila i telefonom, što se pokazalo primjereno, ekonomično i svrsishodno.

U vezi uspostave unutarnje revizije, navodi da će se preporuka Državnog ureda za reviziju uvažiti kada se steknu uvjeti u skladu sa zakonom i donesenim provedbenim aktima te izjavljuje da su odredbom članka 3. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16), taksativno navedene institucije koje su obvezne ustrojiti neovisnu jedinicu za unutarnju reviziju, iz čega je razvidno da društvo u smislu navedene zakonske odredbe nije obvezno ustrojiti unutarnju reviziju.

Društvo Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin u očitovanju navodi da će u skladu s preporukom Državnog ureda za reviziju i na temelju odredbi članka 164. Zakona o radu, imenovati predstavnika zaposlenika u nadzornom odboru. Nadalje, navodi da će u pisanom obliku urediti pravila za upravljanje sukobom interesa, te obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru. Također, navodi da će u što skorijem roku u pisanom obliku urediti kriterije i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora s obzirom na kvalifikacije. U vezi ustrojavanja unutarnje revizije, u očitovanju navodi da će o preporuci obavijestiti predstavnika osnivača u skupštini društva. Izjavljuje da, s obzirom na odredbe članka 47. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru i propisane kriterije za uspostavu unutarnje revizije, odnosno broj zaposlenih i godišnje rashode i izdatke, smatra da nije obvezno ustrojiti unutarnju reviziju te nepostojanje unutarnje revizije u društvu ne vidi kao nepravilnost i učinjeni propust. U vezi preporuke da se osobe koje će voditi poslove trgovačkih društava izaberu putem javnih natječaja, društvo u očitovanju navodi da je nastalo u postupku provođenja statusne promjene trgovačkog društva Komunalno poduzeće d.o.o., Knin, odnosno podjelom imenovanog društva, pri čemu je osnovano novo društvo na koje je prenesen dio imovine, obveza, kapitala i rezervi te pasivnih razgraničenja. Nadalje, navodi, da je zbog potrebe osnivanja novog trgovačkog društva i upisa u sudski registar, osnivač društva u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, imenovao osobu koja će voditi poslove društva bez provođenja javnog natječaja, pri čemu je imenovana osoba koja je u trenutku podjele bila zaposlenik društva Komunalno poduzeće d.o.o., Knin. Također, navodi da, nakon što je imenovana osoba podnijela pisanu ostavku na izabrano mjesto zbog osobnih razloga, skupština društva je zbog potreba poslovanja i žurnosti imenovala novu osobu koja će voditi poslove društva iz postojećeg kadra zaposlenika društva.

1.3. Državni ured za reviziju ostaje pri preporukama danima društvima Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin u vezi ustrojavanja unutarnje revizije. Iako navedena društva nisu obvezna ustrojiti neovisnu jedinicu za unutarnju reviziju prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, može se donijeti odluka o uspostavi unutarnje revizije na jedan od načina propisanih odredbama navedenog Pravilnika, o čemu odlučuje osnivač.

2. Strateška i savjetodavna uloga nadzornog odbora

2.1. U svim društvima nadzorni odbori su raspravljali i odobravali najvažnije strateške odluke koje je predložila uprava, ocjenjivali i pratili provedbu godišnjih planova i programa rada, te uspostavili stalnu komunikaciju s upravama trgovačkih društava kako bi im pomogli savjetom. Također, raspravljali su o uspješnosti uprava s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva.

Uprave svih društava izvješćivale su nadzorne odbore o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. Društva Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin nisu donijela strateške planove i nadzorni odbori društava nisu bili uključeni u procese strateškog planiranja. Skreće se pozornost na odredbe članka 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru kojima je propisana odgovornost odgovorne osobe u instituciji za izradu i provedbu strateških i drugih planova, kao i programa za ostvarivanje poslovnih ciljeva institucije te usklađenost strateških i drugih planova i programa s proračunom, odnosno financijskim planom institucije. Nadalje, u društvima Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin, nadzorni odbori nisu ocjenjivali ranije donesene odluke. Nadzorni odbor u društvu Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin nije aktivno sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova. Nadzorni odbori u društvima Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin nisu davali savjete i preporuke upravama društava.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti strateške planove (društva Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin). Nadalje, predlaže nadzorne odbore uključiti u procese strateškog planiranja (društva Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin) te ocjenjivanje ranije donesenih strateških odluka (društva Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin). Predlaže nadzornom odboru društva Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin aktivno sudjelovati u oblikovanju i pratiti provedbe razvojnih planova. Nadalje, predlaže nadzornim odborima ocjenjivati i pratiti provedbu strateških planova (sva društva). Također, predlaže nadzornim odborima davati savjete i preporuke upravama društava (Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin).

- 2.2. *Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik u očitovanju navodi da će direktor društva imenovati odgovorne osobe za ocjenu i praćenje provedbe strateških planova.*

Društvo Bikarac d.o.o., Šibenik u očitovanju navodi da se obvezuje izraditi strateški plan društva te da će prilikom donošenja strateškog plana nadzorni odbor biti uključen u sam proces strateškog planiranja kao i ocjenjivati i pratiti njegovu provedbu.

Društvo Čempresi d.o.o., Šibenik u očitovanju navodi da, s obzirom da nadzorni odbor aktivno sudjeluje u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova i programa rada te daje savjete i preporuke upravi društva s ciljem najboljeg interesa za društvo, smatra da je nadzorni odbor uključen u proces strateškog planiranja. Nadalje, navodi da je pretpostavljao da je donošenjem programa održavanja komunalne infrastrukture za 2013. do 2015. zadovoljen uvjet donošenja strateškog plana. Također, navodi da će pristupiti izradi strateških planova društva kao i ocjenjivanju i praćenju provedbe strateških planova u suradnji s nadzornim odborom.

Društvo Komunalno poduzeće d.o.o., Knin, u vezi donošenja strateških planova i uključenosti nadzornog odbora u procese strateškog planiranja, u očitovanju navodi da će uprava društva u suradnji s nadzornim odborom izraditi strateške planove s elementima planiranja koje inače donosi na svojim sjednicama, u skladu s donesenim planovima u Republici Hrvatskoj, Šibensko-kninskoj županiji i Gradu Kninu te s planovima Ministarstva poljoprivrede i Hrvatskih voda za sljedeće plansko razdoblje. Izjavljuje da je iz dokumentacije društva razvidno kako je društvo izradilo financijski plan i plan poslovanja, plan nabave opreme i plan gradnje vodnih građevina, koji su prezentirani nadzornom odboru društva, a odnose se na strateško planiranje za 2014. i projekciju za 2015. i 2016. Također, navodi da će nadzorni odbor biti uključen u proces strateškog planiranja te ocjenjivati i pratiti provedbu strateških planova i izjavljuje da je nadzorni odbor društva uključen u procese strateškog planiranja, pripreme i usvajanja planova te praćenja izvršenja, odnosno ispunjenja planiranih aktivnosti putem referiranja na sjednicama kao i pisanim izvještajima od strane uprave - direktora. Također, izjavljuje da je vidljivo iz zapisnika s održanih sjednica nadzornog odbora da su članovi aktivno uzeli učešće u kreiranju, davanju prijedloga, savjeta i mišljenja u odnosu na rad i poslovanje te iskazali zainteresiranost kako za tekuću tako i za nadolazeću problematiku te su predložili i načine za rješavanje iste, sve s ciljem postizanja učinkovitijega rada i poslovanja društva. Nadalje, navodi da će predložiti nadzornom odboru postupanje u skladu s danom preporukom u vezi davanja savjeta i preporuka nadzornog odbora upravi društva.

Društvo Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin u očitovanju navodi da će sve navode iz izvješća koji se odnose na stratešku i savjetodavnu ulogu nadzornog odbora dostaviti na znanje svim članovima nadzornog odbora te ih upozoriti na preporuke Državnog ureda za reviziju.

3. Kontrolna zadaća nadzornog odbora

3.1. Uprave svih društava izvješćivale su nadzorne odbore o rentabilnosti poslovanja društava, a napose rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala, tijeku poslova, napose prihoda i stanja društava te poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društava. Nadzorni odbori svih društava raspravljali su o uspješnosti poslovanja društava te su davali prethodne suglasnosti na poslovne odluke uprava kada je to bilo propisano zakonom ili određeno općim aktima, izjavama o osnivanju ili društvenim ugovorima. U društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik nadzorni odbori nisu podnosili skupštini društava pisana izvješća o obavljenim nadzorima vođenja poslova društava. Nadalje, u svim društvima nisu pregledavali i ispitivali poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društava. Također, nisu zahtijevali obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine te nisu raspravljali o primjerenosti visini primitaka uprava. U društvima Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin s direktorima društava nisu zaključeni ugovori o radu.

Prema Izjavama o osnivanju, nadzorni odbori s direktorima zaključuju ugovore o radu, kojima se reguliraju prava i obveze između društava i direktora.

U društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Komunalno poduzeće d.o.o., Knin, koja su obveznici provođenja revizije godišnjih financijskih izvještaja, neovisni vanjski revizori nisu izabrani putem javnih natječaja i na prijedloge nadzornih odbora. Imenovale su ih skupštine na prijedloge uprava društava, bez prikupljenih ponuda.

Državni ured za reviziju predlaže nadzornim odborima podnositi skupštinama društava pisana izvješća o obavljenim nadzorima vođenja poslova društava (društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik). Predlaže pregledavati i ispitivati poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društava, zahtijevati obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine, te raspravljati o primjerenosti visine primitaka uprava (sva društva). Predlaže zaključivati ugovore o radu s direktorima društava u skladu s Izjavama o osnivanju (društva Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin). Nadalje, predlaže radi postizanja veće transparentnosti neovisne vanjske revizore birati putem javnih natječaja (društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Komunalno poduzeće d.o.o., Knin).

- 3.2. *Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik u očitovanju navodi da će predsjednik nadzornog odbora sukladno članku 263. Zakona o trgovačkim društvima, podnijeti skupštini društva pisano izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslovanja društva na sjednici nadzornog odbora na kojoj će se raspravljati o prihvatanju izvješća o poslovanju za 2015. godinu. Nadalje, navodi da će stručne službe društva u svakom trenutku dati na uvid svu potrebnu poslovnu dokumentaciju u cilju pregledavanja poslovnih knjiga, financijske dokumentacije i svih drugih dokumenata koji se odnose na poslovanje društva. Također, navodi da se isto odnosi i na preporuku da se zahtijeva obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. Izjavljuje da će izvijestiti skupštinu društva o preporuci da se raspravi o visini primitaka uprave i u slučaju drugačije odluke po istoj postupiti te da je ista situacija i kod načina biranja vanjskih revizora.*

Društvo Bikarac d.o.o., Šibenik u očitovanju navodi da se uprava društva obvezuje s navedenim Izvješćem i preporukama revizije upoznati nadzorni odbor na prvoj slijedećoj sjednici nadzornog odbora. Nadalje, navodi da, s obzirom da je skupština društva odredila visinu koeficijenta upravi društva, nadzorni odbor može samo raspravljati o toj visini i davati preporuke skupštini društva.

Društvo Čempresi d.o.o., Šibenik u očitovanju navodi da nadzorni odbor nije podnosio skupštini društva pisana izvješća o obavljenim nadzorima vođenja poslova društva, a po preporuci Državnog ureda za reviziju već je napravljeno izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova društva za 2015.

Društvo Komunalno poduzeće d.o.o., Knin u vezi preporuke da nadzorni odbor pregledava i ispituje poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva, navodi da će se nadzornom odboru predložiti postupanje u skladu s danom preporukom. Izjavljuje da uprava društva dostavlja nadzornom odboru izvještaje o tromjesečnom, šestomjesečnom i devetomjesečnom poslovanju, kao i izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova i o rezultatima ispitivanja godišnjih financijskih izvješća o stanju društva i prijedloga odluke o uporabi dobiti društva ukoliko ista postoji za svaku poslovnu godinu, a koja nadzorni odbor dostavlja skupštini društva.

Nadalje, navodi da će nastaviti s kontrolama određenih poslovnih aktivnosti u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine te izjavljuje da je Izjavom o osnivanju uređeno davanje prethodne suglasnosti nadzornog odbora upravi društva radi zaduženja kao i sklapanja ugovora u vrijednosti većoj od propisane. Također, navodi da će nadzornom odboru i skupštini predložiti postupanje u skladu s danom preporukom za zaključivanje ugovora o radu s direktorom društva. Izjavljuje da je u Izjavi o osnivanju utvrđeno da nadzorni odbor s direktorom zaključuje ugovor o radu kojim se reguliraju međusobna prava i obveze te da s direktorom nije zaključen ugovor o radu kako je određeno Izjavom o osnivanju, s obzirom da je propisano da mandat direktora traje četiri godine i da se radi o točno određenom vremenu, čiji je prestanak unaprijed utvrđen objektivnim razlogom koji je opravdan rokom te polazeći od tog podatka i uzimajući u obzir odredbe Zakona o radu u pogledu odredbe koja se odnosi na trajanje ugovora o radu na određeno vrijeme. Nadalje, izjavljuje da osobe koje ulaze u krug osoba iz odredbe članka 4. stavka 3. Zakona o radu (direktor, član uprave), ne moraju imati ugovore o radu, nego mogu iste obavljati temeljem ugovora obveznog prava, uobičajenog naziva ugovor o obvezama, ovlastima, odgovornosti i plaći člana uprave - direktora. Stoga, navodi da se kod reguliranja prava i obveza između društva i direktora društva primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima, Izjave o osnivanju društva i općih akata društva. Također, u vezi izbora vanjskog revizora, navodi da će ubuduće odabir vanjskog revizora obavljati u skladu s pravilnikom o provedbi postupaka nabave bagatelne vrijednosti koje je donijelo društvo u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi, poštujući preporuku postizanja veće transparentnosti. Izjavljuje da je izbor vanjskog neovisnog revizora radi provođenja revizije godišnjih financijskih izvještaja propisan odredbom članka 207.a Zakona o vodama te da, s obzirom na stupanje na snagu navedenog zakona, postoji obveza revizije financijskih izvještaja te je bilo potrebno izabrati revizora koji ima određene reference i upoznat je s problematikom isporučitelja vodnih usluga, odnosno kao takav ima i određene preporuke od strane društva Hrvatske vode, Zagreb. Nadalje, izjavljuje da je u takvim okolnostima izabran revizor i da stoga nije postojala namjera da se na bilo koji način nekome pogoduje pogotovo ne iz razloga jer se radi o nabavi usluge bagatelne vrijednosti. Također, izjavljuje da je u skladu sa navedenim poštovan Zakon o javnoj nabavi i pravilnik o provedbi postupaka nabave bagatelne vrijednosti.

Društvo Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin u vezi zaključivanja ugovora o radu s direktorom društva u očitovanju navodi da je Izjavom o osnivanju društva određeno da nadzorni odbor s direktorom zaključuje ugovor o radu, kojim se reguliraju prava i obveze između društva i direktora, da skupština društva odlučuje o imenovanju i opozivu uprave. Nadalje, navodi da će o preporuci obavijestiti predstavnika osnivača u skupštini društva, uz prijedlog izmjene osnivačkog akta na način da se navedena odredba briše kako bi se izbjegla njena pogrešna tumačenja. Izjavljuje da je mogućnost sklapanja ugovora o radu između nadzornog odbora i člana uprave ostavljena u slučaju nastanka potrebe sklapanja ugovora o radu, a ne obveza i uvjet o kojoj bi ovisilo imenovanje člana uprave te, s obzirom da sa sadašnjim direktorom društva nije bilo potrebe za sklapanjem navedenog ugovora, isti nije sklopljen, jer temeljem Zakona o radu član uprave može sklopiti ugovor o radu, ali nije obavezan na to te navedeno ne smatra kao nepravilnost i učinjeni propust.

- 3.3. Državni ured za reviziju ostaje pri preporuci danoj društvu Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin u vezi zaključivanja ugovora o radu s direktorom. Osnivač je Izjavom o osnivanju društva odredio da se međusobna prava i obveze s direktorom društva urede ugovorom o radu.

VI. OCJENA UČINKOVITOSTI RADA NADZORNIH ODBORA

Strateška, kontrolna, savjetodavna i povezujuća zadaća rada nadzornih odbora u trgovačkim društvima u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može pridonijeti uspostavi djelotvornijeg sustava kontrole i nadgledanja poslovanja trgovačkih društava koji će rezultirati poboljšanjem pružanja javnih usluga.

Zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornih odbora u pisanom obliku definirane su u društvima Bikarac d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin. Sastav (broj članova) nadzornih odbora uređen je u pisanom obliku u svim društvima. U društvima Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin u pisanom obliku uređeni su kriteriji i pravila za neovisnost članova nadzornih odbora. Članovi nadzornih odbora svih društava imaju primjerenu neovisnost s obzirom na djelatnost kojom se društva bave. U društvima Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin članovi nadzornih odbora imaju stručne kvalifikacije. Jedan član nadzornih odbora je predstavnik zaposlenika u društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik. Kriteriji i pravila imenovanja članova uprave su uređeni u pisanom obliku u svim društvima. Skupštine društava Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik su imenovale osobe koje vode poslove trgovačkih društava na temelju provedenih javnih natječaja, na prijedloge nadzornih odbora. U društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Bikarac d.o.o., Šibenik u pisanom obliku su uređene obveze uprava prema nadzornim odborima o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprave prosljeđuju nadzornim odborima. Zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornih odbora u pisanom obliku nisu definirane u društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik. Također, u pisanom obliku nisu uređeni kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornih odbora u svim društvima s obzirom na kvalifikacije, a u društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik i s obzirom na neovisnost. Pojedini članovi nadzornih odbora svih društava nemaju iskustvo s obzirom na djelatnosti kojima se društva bave, a pojedini članovi društava Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik i Bikarac d.o.o., Šibenik nemaju i odgovarajuće stručne kvalifikacije. U društvima Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin, koja imaju više od 20 zaposlenika, u nadzornim odborima zaposlenici nemaju svog predstavnika. Pravila za upravljanje sukobom interesa nisu uređena u pisanom obliku u svim društvima. U društvima Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin skupštine društava su imenovale osobe koje vode poslove trgovačkih društava bez provođenja javnih natječaja. Nadalje, u društvima Čempresi d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin nisu u pisanom obliku uređene obveze uprava prema nadzornim odborima o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprave prosljeđuju nadzornim odborima. U društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik su isplaćivane nagrade članovima nadzornih odbora utvrđene odlukama skupština mjesečno, a ne po održanim sjednicama, čime su značajno više terećeni rashodi. Društva obuhvaćena revizijom nisu bila obvezna i nisu ustrojila unutarnje revizije.

Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik je donijelo strateški plan i nadzorni odbor društva je bio uključen u procese strateškog planiranja. U društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Komunalno poduzeće d.o.o., Knin nadzorni odbori su ocjenjivali ranije donesene odluke. Nadzorni odbori su aktivno sudjelovali u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova u društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik i Komunalno poduzeće d.o.o., Knin.

Nadzorni odbori u svim društvima su raspravljali i odobravali najvažnije strateške odluke koje su predlagale uprave, ocjenjivali i pratili provedbu godišnjih planova i programa rada, te uspostavili stalnu komunikaciju s upravama trgovačkih društava kako bi im pomogli savjetom. Uprave svih društava izvješćivale su nadzorne odbore o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. U društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik nadzorni odbori davali su savjete i preporuke upravama društava. Nadzorni odbori svih društava su raspravljali o uspješnosti uprava s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Društva Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin nisu donijela strateške planove i nadzorni odbori društava nisu bili uključeni u procese strateškog planiranja. Nadalje, u društvima Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin, nadzorni odbori nisu ocjenjivali ranije donesene odluke. Nadzorni odbor u društvu Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin nije aktivno sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova. Nadzorni odbori u društvima Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin nisu davali savjete i preporuke upravama društava.

Uprave svih društava su izvješćivale nadzorne odbore o rentabilnosti poslovanja društava, a napose rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala, tijekom poslova, napose prihoda i stanja društava te poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društava. Nadzorni odbori svih društava su raspravljali o uspješnosti poslovanja društava. U društvima Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin nadzorni odbori su podnosili skupštinama društava pisana izvješća o obavljenim nadzorima vođenja poslova društava. Nadzorni odbori svih društava davali su prethodne suglasnosti na poslovne odluke uprava kada je to bilo propisano zakonom ili određeno općim aktima, izjavama o osnivanju ili društvenim ugovorima. U društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik nadzorni odbori nisu podnosili skupštinama društava pisana izvješća o obavljenim nadzorima vođenja poslova društava. Nadalje, u svim društvima nisu pregledavali i ispitivali poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društava. Također, nisu zahtijevali obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine te nisu raspravljali o primjerenosti visini primitaka uprava. U društvima Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin s direktorima društava nisu zaključeni ugovori o radu. Nadalje, u društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Komunalno poduzeće d.o.o., Knin, neovisni vanjski revizori nisu izabrani putem javnih natječaja i na prijedloge nadzornih odbora.

Na temelju provedenih postupaka revizije i utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su u društvima Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Šibenik i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin nadzorni odbori učinkovito nadzirali vođenje poslova trgovačkih društava, pri čemu su potrebna određena poboljšanja.

Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- u pisanom obliku definirati zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornih odbora (društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik)

- u pisanom obliku urediti kriterije i pravila za imenovanje članova nadzornih odbora s obzirom na kvalifikacije i neovisnost (društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik) te kriterije i pravila za imenovanje članova nadzornih odbora s obzirom na kvalifikacije (društva Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin)
- imenovati predstavnike zaposlenika u nadzornim odborima (društva Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin)
- u pisanom obliku urediti pravila za upravljanje sukobom interesa (sva društva)
- izabrati osobe koje će voditi poslove trgovačkih društava putem javnih natječaja (društva Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin)
- u pisanom obliku urediti obveze uprava prema nadzornim odborima o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprave prosljeđuju nadzornim odborima (Čempresi d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin)
- nagrade za rad članova nadzornih odbora isplaćivati po održanim sjednicama (društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik)
- donijeti strateške planove (društva Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin)
- uključiti se u procese strateškog planiranja (društva Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik, Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin)
- ocjenjivati ranije donesene strateške odluke (društva Bikarac d.o.o., Šibenik, Čempresi d.o.o., Šibenik i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin)
- aktivno sudjelovati u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova (društvo Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin)
- ocjenjivati i pratiti provedbu strateških planova (sva društva)
- davati savjete i preporuke upravama društava (Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin)
- podnositi skupštinama društava pisana izvješća o obavljenim nadzorima vođenja poslova društava (društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Bikarac d.o.o., Šibenik i Čempresi d.o.o., Šibenik)
- pregledavati i ispitivati poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društava (sva društva)
- zahtijevati obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine (sva društva)

- raspravljati o primjerenosti visine primitaka uprava (sva društva)
- zaključivati ugovore o radu s direktorima društava u skladu s Izjavama o osnivanju (društva Komunalno poduzeće d.o.o., Knin i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin)
- radi postizanja veće transparentnosti neovisne vanjske revizore birati putem javnih natječaja (društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Komunalno poduzeće d.o.o., Knin)
- uspostaviti unutarnje revizije na jedan od načina prema propisima koji uređuju sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru (sva društva).

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba danih preporuka pridonijela uspostavljanju djelotvornijeg sustava kontrole i nadgledanja poslovanja trgovačkih društava. Navedeno bi trebalo utjecati na primjenu najviših standarda korporativnog upravljanja u društvima u interesu osnivača, uprava društava, zaposlenika, kupaca, dobavljača i lokalne zajednice. Također, cilj danih preporuka je uspostavljanje potrebnih preuvjeta za uspješan rad nadzornih odbora te učinkovitijeg nadziranja vođenja poslova trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.